

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

22 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Toma Nadejda,
Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând recursul ordinar declarat de către avocatul *Movilă Corina* în numele inculpatului *Lachei Vitalie*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Lachei Vitalie xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx, anterior condamnat prin deciziile xxxxx

Termenii de examinare:

Prima instanță: 04.05.2021 – 18.06.2021;
Instanța de apel: 15.07.2021 – 21.09.2021;
Instanța de recurs: 23.11.2021- 22.02.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 18 iunie 2021, *Lachei Vitalie* a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.192¹ alin.(1) Cod penal, și în baza acestei Legi cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod penal a fost condamnat la **1 an** închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Lachei Vitalie, la 23.04.2021, aproximativ pe la ora 23.00, în vederea realizării intenției de răpire a mijlocului de transport fără scop de însușire, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, în lipsa acordului cet. Lubnițchi Valeriu, intenționat a răpit de la poarta gospodăriei părții vătămate automobilul de model " xxxxx" cu n/î xxxxx, fiind ulterior stopat de către angajații de poliție pe traseul Edineț - Zăbriceni.

Acțiunile lui *Lachei Vitalie* au fost încadrate juridic în baza art.192¹ alin.(1) Cod penal, după semnele calificative – "*răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire*".

3. Sentința nominalizată a fost contestată cu apel de către avocatul *Ciurac Natalia* în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea laturii penale, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate.

În motivarea apelului a invocat dezacordul cu modalitatea de

individualizare a pedepsei penale înfăptuită de către prima instanță, pe care o consideră prea aspră, instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că, antecedentele penale sunt stinse, inculpatul a recunoscut vina integral, fiind de acord cu toate probele administrate la faza de urmărire penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2021, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate, fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a ajuns la concluzia că inculpatul Lachei Vitalie a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, iar acțiunile inculpatului au fost corect calificate de către prima instanță prin prisma art.192¹ alin.(1) Cod penal.

Verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului, instanța de apel a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art.7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Totodată, a relatat instanța de apel că, temei legal pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută Lege - nu se constată, or toate circumstanțele cauzei au fost luate în considerație de către prima instanță la stabilirea pedepsei, ținând cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatului beneficiind de reducerea cu 1/3 (una treime) a limitei de pedeapsă cu închisoare prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

Contrar alegațiilor părții apărării, instanța de apel a constatat că prima instanță la stabilirea pedepsei, a ținut cont de faptul că Lachei Vitalie a comis o infracțiune mai puțin gravă, contra patrimoniului, de personalitatea inculpatului care la locul de trai nu dispune de date compromițătoare, nu a fost angajat în câmpul muncii, nu este căsătorit, anterior a fost condamnat *potrivit deciziilor Curții de Apel Bălți din: 1) 14.11.2012 în baza art.188 alin.(2), lit. b), c), f) Cod penal cu aplicarea art.79 Cod penal – 240 ore muncă neremunerată, și 2)19.02.2014 în baza art.164 alin.(2), lit. b), e), f), g) Cod penal – 5 ani închisoare cu aplicarea art.90 Cod penal – 2 ani.*

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, argumentele apelantului urmează a fi respinse or, prima instanță întemeiat a reținut ca fiind inechitabil stabilirea inculpatului a unei alte categorii de pedeapsă neprivative de libertatea, având în vedere multitudinea acțiunilor infracționale, consecutivitatea și desfășurarea cronologică a acestora, de rând cu trecutul criminal al inculpatului Lachei Vitalie, ultimul fiind predispus la comiterea faptelor prejudiciabile.

5. Nefiind de acord cu soluțiile instanței de apel, împotriva acesteia a

declarat recurs ordinar avocatul *Movilă Corina* în numele inculpatului Lachei Vitalie, care fără a invoca vre-un temei de drept prevăzut la art.427 alin. (1) Cod de procedură penal, solicită casarea deciziei, rejudicarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Lachei Vitalie să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

5.1. În argumentarea recursului ordinar declarat, partea apărării a menționat că, la individualizarea pedepsei instanța nu a luat în considerație circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei penale analizate în cumul, nu a ținut de gravitatea infracțiunii comise, de faptul că inculpatul a recunoscut vina în baza probelor din faza urmăririi penale, s-a căit sincer de cele comise, are un loc permanent de trai, nu se află la evidența medicului narcolog.

Astfel, recurentul consideră că instanța de judecată nu a apreciat dacă scopul pedepsei penale poate fi atins și fără executarea pedepsei cu închisoare. Categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă - până la cea mai aspră - închisoare, însă în pofida celor expuse mai sus instanța nu a ținut cont de acest fapt numindu-i cea mai aspră pedeapsa care este prevăzută de prezentul articol.

De asemenea recurentul a atras atenția că, jurisprudența CEDO, stipulează expres că *„soluție mai potrivită pentru problema supra aglomerării ar fi reducerea numărului de deținuți prin utilizarea mai frecventă a măsurilor punitive non-privative de libertate prin minimizarea recurgerii la detenția preventivă”*, amintind în acest scop Recomandările Comitetului de Miniștri nr. R(99)22 și nr. R (2006) 13, care invită statele să încurajeze procurorii și judecătorii de a folosi cât mai mult posibil alternativele de detenție având scopul de a rezolva problema creșterii numărului deținuților în închisori.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Suvac Nicolae, prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil), ori nu este întemeiat legal (este nefondat).*

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Lecturând conținutul recursului, Colegiul penal lărgit reține că de către recurent nu a fost indicat nici unul din temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Însă, din conținutul argumentelor expuse, se atestă că titularul cererii de recurs invocă dezacordul cu pedeapsa aplicată, considerând că este una prea aspră, argumente care se circumscriu temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse*

individualizate contrar prevederilor legale.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de Lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

După cum se constată în speță, prin sentința primei instanțe, Lachei Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.192² alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

Este cert și faptul, că sancțiunea infracțiunii încriminate inculpatului Lachei Vitalie prevede următoarele categorii alternative de pedeapsă: amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.

Potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că instanțele de fond la stabilirea pedepsei au luat în considerație căința sinceră a inculpatului cu privire la acțiunile săvârșite și recunoașterea vinovăției.

Totodată, se evidențiază că instanțele de fond, la determinarea categoriei pedepsei ce urma a fi stabilită inculpatului Lachei Vitalei, corect și întemeiat

au reținut faptul că, acesta anterior a fost condamnat prin *deciziile Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14.11. 2012, în baza art.188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal (f.d.56-65) și din 19.02.2014 în baza art.164 alin.(2) lit. b), e), f), g) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani (f.d.66-70)*, fapt, ce denotă în mod concludent că inculpatul nu a conștientizat că, faptele social periculoase sunt supuse răspunderii penale și din nou a săvârșit o infracțiune, fără a face concluzii necesare că, faptele social periculoase sunt supuse răspunderii penale, iar în asemenea caz, stabilirea unei pedepse mai blânde, neprivativă de libertate este inoportună și contrară scopului general și special al Legii penale.

La fel, instanțele de fond au reținut că potrivit cazierului contravențional, Lachei Vitalie a săvârșit 8 (opt) contravenții, fapt care-l caracterizează negativ și este predispus de a mai săvârși alte fapte ilicite.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit conchide că hotărârea instanței de apel în latura atacată de către recurent, conține motivele pe care se întemeiază soluția, și la capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel nu a comis erori ce ar duce la casarea deciziei, raportându-le la circumstanțe concrete ale cauzei, și anume: personalitatea inculpatului, care deși anterior a mai fost atras la răspundere penală și contravențională, nu a tras concluziile de rigoare, comițând o nouă infracțiune.

Motivele la care a făcut referire recurentul în vederea susținerii oportunității aplicării unei pedepse neprivative de libertate, precum recunoașterea vinei, căința sinceră nu pot fi reținute, or circumstanțele invocate au fost examinate și apreciate de către instanțele de fond, fapt care a generat aplicarea unei pedepse legale, întemeiate și care este în interiorul noilor limite stabilite prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, careva erori în acest sens nefiind constatate.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține, că instanțele de fond au acordat deplină eficiență prevederilor art. art.7, 61, 75 Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală, ținând cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului în scopul restabilirii echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, iar pedeapsa stabilită este motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de Lege.

Prin urmare, pedeapsa stabilită inculpatului răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Instanța de recurs mai notează și faptul că, din analiza deciziei recurate a stabilit că erorile de drept invocate în recursul părții apărării nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul că, argumentele indicate, în esență au fost abordare în decizia instanței de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor ce țin de individualizarea pedepsei. Hotărârea emisă cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește

integral reieșind din temeinicia acesteia, acțiune ce este conformă practicii CtEDO, expuse inclusiv în pct.37 a hotărârii *Albert c. România* din 16.02.2010.

În acest context, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune respingerea, ca inadmisibil a recursului ordinar declarat de către avocatul *Movilă Corina* în numele inculpatului Lachei Vitalie, cu menținerea deciziei atacate.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin.(1), pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul *Movilă Corina* în numele inculpatului Lachei Vitalie, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Lachei Vitalie** xxxxx.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 martie 2022.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena